

dringsforslag Nr. 180, Betænkningens Nr. 257. Det er et Ændringsforslag til § 27 III., og det lyder saaledes: „Intet Laan kan ydes af Statskassen, medmindre det har Hjemmel i Finansloven eller i særlig Lov“. Hvad der staar i dette Ændringsforslag, er ikke andet, end hvad der følger af den bestaaende Lovgivning, og hvis der ikke var sket et Brud paa denne Selvfølgelighed, vilde der efter min Mening ikke have været nogen Anledning til at foreskrive det særligt. Det er klart, at den, der beklæder Finansministerens Stilling, ikke har Lov til at disponere frit over Statens Midler, som en Privatmand kan disponere over sine egne private Midler. Det er klart, at der kun kan disponeres i Henhold til Lovene og kun til Statsformaal. Men det, vi have set foregaa sidste Sommer, er netop det, at den i Maj—Juni Maaneder fungerende Finansminister har disponeret over 1½ Mill. Kr. af Statens Penge til et Formaal, som ikke var noget Statsformaal.

Ministeren havde ikke Statsformaal for Øje, da han udlaaente 1½ Mill. Kr. til Den sjællandske Bondestands Sparekasse ved dens Formand Alberti. Han havde det Formaal for Øje at hjælpe andre, ikke at varetage Statens Interesser, og til en saadan Disposition over Statens Penge hører selvfølgelig Lovgivningsmagtens Samtykke. Det er klart, at det falder udenfor en Finansministers Competence, men da det alligevel er sket, er det nyttigt, synes det mig, at fastslaa her ved Lov den Regel, der skal følges. Det, som skete i Maj og Juni Maaned, er ogsaa uden Fortilfælde, noget saadant er aldrig sket tidligere. Men da det nu en Gang er sket, er det paa høje Tid, at man hindrer, at det gentager sig, dette, at Finansministeren i uforstaaeligt Overmod mener at have en saadan fri Dispositionsret over Statens Midler, at han kan disponere over dem til Formaal, som ikke ere Statsformaal, at han kan gøre det til Trods for de Advarsler, som hans Embedsmænd eller i alt Fald den Embedsmand, hvem det paahylede, fremsatte overfor ham, og at han gør det hemmeligt, saa at der ikke alene udstedes Breve af særlig Natur til Finansministeriets Embedsmænd om, at dette skal holdes hemmeligt, men at der ogsaa oprettes Papirer angaaende Sagen, der ere af en saadan Beskaffenhed, at den Omstændighed, at man ønskede at holde det hele fuldkommen hemmeligt, aabenbart har haft Virkning paa Papirernes Form og Indhold.

Den 1. Juni 1908 udstedte daværende

Formand for Den sjællandske Bondestands Sparekasse Alberti et — lad mig kalde det saaledes. — Dokument, det er ikke et virkeligt Dokument, men foreløbig vil jeg kalde det et Dokument. Det lyder saaledes:

„Til Finansministeriet!

Jeg erkender, at de paa en af mig underskrevet og afleveret Liste optegnede Panteobligationer skulle tjene Statskassen til skadesløs Sikkerhed for et Indlaan paa 1½, en og en halv, Million Kroner med Rente 4½ pCt. p. a. og eventuelt Omkostninger, og saaledes, at Finansministeriet i paakommende Tilfælde er berettiget til ved Auktion eller underhaanden at sælge og borttransportere de paagældende Obligationer.

Ærbødigst

A. Alberti.
Formand.“

Dette er skrevet paa et almindeligt Stykke Brevpapir, som bærer paatrykt: Den sjællandske Bondestands Sparekasse, København, Ny Vestergade Nr. 17, og derved fremtræder som Den sjællandske Bondestands Sparekasses sædvanlige Brevpapir. Det fremtræder efter hele sin Form ikke som et Dokument. Det er underskrevet „Ærbødigst“, hvilket er det, Alberti skriver til Johannes Hansen, det skriver han altsaa ogsaa til Finansministeriet, men saadan underskriver man ikke et Dokument. Det er ikke forsynet med Vitterlighedsvidners Underskrift, det er egentlig blot forsynet med nogle Kruseduller, hvorunder staar „Formand“, for Navnet er aldeles ulæseligt. Intet Menneske, som ikke ved det i Forvejen, kan se, at der her skal staa Alberti, der er ingen Vitterlighed paa dette. Men hvad der er endnu mere karakteristisk for dette mærkelige Papir, er, at det, som De ville se, aldeles ikke er forsynet med Stempel. Det er et Haandpantebrev og Gældsnavn, eller skulde være det paa een Gang, angaaende en Transaktion paa 1½ Mill. Kr., for hvilke der haandpant sættes over 2 Mill. Kr. Panteobligationer, som have Prioritet i sjællandsk Bondejord. Dette Dokument stemples aldeles ikke.

Det er Landets Justitsminister og Landets daværende Finansminister, som mellem sig oprette et saadant Par Linier paa et Stykke Brevpapir, underskrevet „Ærbødigst“, uden Vitterlighedsvidner og uden Stempel. Men hvad er det da for Tilstande, vi den Gang have levet under? Hører da ikke alt op, naar Landets Ju-